

24. august 2018

EM 2018/50

Jeg fremsætter hermed følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte forslag til ændring af vederlagslovens¹ regler om eftervederlag, således at indtægter i eftervederlagsperioden krone for krone bliver modregnet i eftervederlaget.

(Medlem af Inatsisartut Niels Thomsen, Demokratesne)

Begrundelse

I dag er det sådan, at en politiker der udtræder af Naalakkersuisut eller Inatsisartut modtager et såkaldt eftervederlag. Dette eftervederlag er altid på minimum tre måneders vederlag og maksimum på tolv måneders vederlag. Hvert år optjener man eftervederlag i halvanden måned.

Formålet med ordningen er at give medlemmerne af Inatsisartut og Naalakkersuisut et økonomisk sikkerhedsnet; at sikre dem en indtægt, svarende til hvad de hidtil har oppebåret i vederlag, i en overgangsperiode, som er tilstrækkeligt lang til, at de har en realistisk mulighed for at skaffe sig et nyt indkomstgrundlag.

Man kan sige, at den er en form for arbejdsløshedsforsikring.

Uden et sådant økonomisk sikkerhedsnet, ville nogle måske tøve med at stille op til Inatsisartut.

En del forlader et job, når de vælges ind i Inatsisartut. Eller ophører med at drive selvstændig virksomhed. Men politik er en usikker beskæftigelse. Et medlem af Naalakkersuisut kan når som helst afsættes, valg kan blive udskrevet med kort varsel, og hvem ved, hvor længe man har vælgernes gunst?

Før eller siden må alle – frivilligt eller ufrivilligt – forlade vores hverv. Nogle har haft orlov fra en stilling i det offentlige i den periode, hvor de har været medlem af Inatsisartut eller Naalakkersuisut, og vil straks kunne genindtræde i stillingen. Og nogle forlader frivilligt Inatsisartut, fordi de har fået tilbudt en attraktiv stilling i det private erhvervsliv. Andre har intet job i baghånden, når de udtræder. De må ud at søge arbejde, og der kan gå tid, før de igen har en indtægt.

Det er den sidstnævnte gruppe, eftervederlagsordningen har til formål at beskytte. Dem, som ikke har et job i baghånden, når de udtræder.

Men som den ser ud nu, er eftervederlagsordningen indrettet på en måde, som ikke sonderer mellem dem, som har et reelt beskyttelsesbehov, og dem som ikke har.

Nogle træder fra Inatsisartut direkte ind i en velbetalt stilling – og modtager alligevel eftervederlag. Det er en meget rundhåndet ordning for en i forvejen privilegeret gruppe i samfundet. En meget rundhåndet ordning, som betales af landets borgere, hvoraf mange har en indkomst, som ikke tilnærmelsesvis står mål med eftervederlaget.

I en del andre parlamenter som eksempelvis Folketinget i Danmark og Stortinget i Norge har man da også indrettet eftervederlagsordningen på en måde, så anden indtægt modregnes i eftervederlaget. Et fratrædt medlem, som straks finder anden beskæftigelse, kan således godt oppebære eftervederlag, men kun af en sådan størrelse, at den pågældendes samlede indtægt svarer til det vederlag, han modtog som medlem af parlament eller regering.

En sådan indretning af eftervederlagsordningen er i god harmoni med ordningens formål: Eftervederlaget skal give medlemmerne den tryghed, at de i en overgangsperiode er sikret en indtægt af samme størrelse som det hidtil modtagne vederlag. Det har aldrig været meningen, at eftervederlaget skulle have karakter af bonus eller ”gyldent håndtryk”.

De regler, vi selv har for eftervederlag, er urimeligt gunstige – ikke mindst for dem, som har orlov fra en offentlig stilling, som de kan vende tilbage til, i samme øjeblik de forlader Inatsisartut.

Forretningsordensudvalget har peget på samme problemⁱⁱ.

Demokraterne kan tilslutte sig Forretningsudvalgets betragtninger, og finder tiden moden til at tilpasse eftervederlagsordningen, så vi fortsat udspænder et sikkerhedsnet for dem, der ikke i forvejen er sikret, men uden helt formålsløst at forgyldte den, som i forvejen har sit på det tørre.

Redningsveste uddeler man til dem, der må forlade et skib på åbent vand – ikke til dem der fra skibet går i land.

Med disse ord ser jeg frem til at høre Naalakkersuisuts svarnotat samt indlæggene fra de øvrige partier.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

Implementering af forslaget vil kræve udarbejdelse af et lovforslag. De administrative ressourcer, som vil skulle afsættes hertil, forventes, inkl. oversættelse, høring og lovteknisk gennemgang, ikke at overstige et halvt årsværk.

Selvstyret vil med ændringen spare penge på eftervederlag til tidligere medlemmer af Inatsisartut og Naalakkersuisut.

Det er ikke muligt at anslå besparelsens størrelse, da den blandt andet vil afhænge af, hvor mange der et givent år forlader Inatsisartut eller Naalakkersuisut, og af hvor stor en del af disse, som straks eller inden eftervederlagsperiodens udløb overgår til lønindtægter eller indtægter fra selvstændig erhvervsvirksomhed.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv.

Ingen

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne.

Ingen

ⁱ Landstingslov om vederlag m.v. til medlemmer af Inatsisartut og Naalakkersuisut m.v., med senere ændringer.

ⁱⁱ Forretningsordensudvalget anfører i sin betænkning til FM2015/42 bl.a. følgende:

"Tjenestemænd, og langt hovedparten, hvis ikke alle, offentligt overenskomstansatte, har ret til tjenestefrihed til varetagelse af borgerligt ombud (et hverv, der er pålagt af det offentlige, og som man har pligt til at varetage), såsom medlemskab af Inatsisartut, jfr. § 2 i Grønlands Hjemmestyres bekendtgørelse nr. 5 af 15. marts 1994 om Borgerligt Ombud.

Der er ingen tidsmæssige begrænsninger for tjenestefrihedsperioden, og perioden medregnes i såvel lønanciennitet som pensionsalder. [...]

Tjenestemanden, eller den via overenskomst hermed i orlovsmæssig sammenhæng sidestillede, har ret til at indtræde i sin tidligere eller en tilsvarende stilling, når orlovsperioden ophører.

For medlemmer af Inatsisartut og Naalakkersuisut, som har orlov for en tjenstemandsstilling eller fra en offentlig ansættelse, medfører dette i praksis, at de umiddelbart efter deres udtræden af hvervet, har mulighed for at indgå i en lønnet tjenstemandsstilling eller offentlig ansættelse, samtidig med at de modtager eftervederlag.

Behovet for eftervederlag kan i sådanne situationer ikke siges at være det samme, som for medlemmer, der efter deres udtræden er henvist til at søge et almindeligt lønarbejde eller genoptage en hvilende erhvervsvirksomhed, hvilket i begge tilfælde vil kunne tage en vis tid.

Det lader sig således ikke nægte, at de nugældende eftervederlagsbestemmelser i et vist omfang kan anses som urimeligt gunstige for tjenestemænd og offentlige ansatte, som har orlov, i fh.t. øvrige grupper. Dette kunne reguleres f.eks. ved en ordning, hvorefter indtægter over et vist beløb i eftervederlagsperioden modregnes i eftervederlaget. En tilsvarende ordning gælder for Folketinget, hvor eftervederlaget nedsættes, såfremt det afgangende medlem oppebærer eventuelle lønindtægter. Dog sker der ikke modregning for indtægter op til 133.566 kr. i de første 12 måneder (april 2015-niveau).

[...]

En sådan ordning ville have den fordel, at afgangende medlemmer uden anden indtægt er sikret et økonomisk grundlag i eftervederlagsperioden, mens medlemmer, som hurtigt begynder at oppebære andre indtægter, ikke vil ligge Landskassen til last."